

Finat

NR 9/2023. STAN NA DZIEŃ 1 WRZEŚNIA 2023 r.

BIULETYN PRAWNY

ZMIANY PRAWNE NA RYNKU FUNDUSZY

BIULETYN PRAWNY

I. Akty prawne dotyczące rynku Funduszy

1. Prawo krajowe

- 1.1. Ustawa z dnia 16 sierpnia 2023 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego oraz ochrony inwestorów na tym rynku;
- 1.2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie prospektu informacyjnego funduszu inwestycyjnego otwartego i specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz wyliczania wskaźnika zysku do ryzyka tych funduszy;
- 1.3. Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o ogólnoeuropejskim indywidualnym produkcie emerytalnym;
- 1.4. Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o Centralnej Informacji Emerytalnej.

2. Projekty ustaw/rozporządzeń

- 2.1. Projekt rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 2023 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 r.;
- 2.2. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 sierpnia 2023 r. w sprawie wymogów technicznych dla elektronicznej wymiany danych z Systemu Informacji Finansowej.

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

3.1. Działalność nadzorcza Komisji Nadzoru Finansowego:

- 3.1.1. Informacja o stanie rynku emerytalnego w Polsce na koniec 2022 roku;
- 3.1.2. Informacje o rynku PPE w 2022 roku;
- 3.1.3. Dane miesięczne OFE - lipiec 2023 roku;
- 3.1.4. Dane kwartalne TFI - II kwartał 2023 roku;
- 3.1.5. Biuletyn Kwartalny. Rynek OFE 2/2023;

3.1.6. Informacje o rynku IKE według stanu na 30 czerwca 2023 roku;

3.2. PFR Portal PPK: Biuletyn miesięczny Pracowniczych Planów Kapitałowych.

II. Obszar zmian

1. Prawo krajowe. Nowe przepisy wchodzące w życie

1.1. Ustawa z dnia 16 sierpnia 2023 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego oraz ochrony inwestorów na tym rynku

Status: Wejdzie w życie 29 września 2023 r.

Źródło: <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2023/1723>

Ustawa ma na celu uporządkowanie i usprawnienie funkcjonowania instytucji rynku finansowego, w szczególności w zakresie eliminacji barier dostępu do rynku finansowego, usprawnienia nadzoru nad tym rynkiem, ochrony klientów instytucji finansowych, ochrony akcjonariuszy mniejszościowych w spółkach publicznych oraz zwiększenia poziomu cyfryzacji w realizacji przez Komisję Nadzoru Finansowego i Urząd Komisji Nadzoru Finansowego obowiązków nadzorczych.

Ustawa dokonuje nowelizacji 41 ustaw.

Ustawa m.in.:

- 1) ogranicza możliwość oferowania obligacji korporacyjnych klientom detalicznym poza rynkiem regulowanym, alternatywnym systemem obrotu oraz platformami finansowania społecznościowego przez wprowadzenie minimalnej wartości nominalnej takich obligacji (wartość co najmniej 40.000 euro lub równowartość tej kwoty wyrażona w walucie polskiej lub innej) oraz wprowadza obowiązek sprzedaży obligacji klientom detalicznym wyłącznie za pośrednictwem firm inwestycyjnych;
- 2) ustanawia ograniczenia w zakresie wprowadzania do obrotu praw uczestnictwa alternatywnych spółek inwestycyjnych dla klientów detalicznych oraz zakaz zaciągania przez alternatywne spółki inwestycyjne pożyczek od osób fizycznych (celem tego rozwiązania jest zabezpieczenie klientów rynku finansowego przed agresywnymi strategiami sprzedażowymi najbardziej ryzykownych funduszy inwestycyjnych);
- 3) zapewnia organowi nadzoru instrumenty efektywnego nadzoru nad dostawcami usług płatniczych w celu ochrony użytkowników i zapewnienia zgodności działalności dostawców z prawem, w tym związanych z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy;
- 4) zwiększa efektywność monitorowania rynku lokat strukturyzowanych, poprzez określenie dokładnego zakresu nadzoru i wprowadzenie obowiązku sprawozdawczego dla banków rekomendujących, oferujących lub umożliwiających zawarcie umowy na lokatę strukturyzowaną;

- 5) wprowadza regulacje dotyczące outsourcingu i podoutsourcingu bankowego mające na celu uproszczenie obowiązujących procedur oraz dostosowanie ich do Wytocznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego w sprawie outsourcingu;
- 6) zwalnia Komisję Nadzoru Finansowego z obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niezbędnych do podejmowania działań przeciwdziałających zagrożeniom w zakresie bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych poprzez włączenie Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej do katalogu organów, z którymi możliwa jest wymiana informacji i dokumentów, w tym ustawowo chronionych, w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań tych organów oraz KNF;
- 7) podnosi z 500 tys. zł do 5 mln zł maksymalną karę na podmiot, któremu towarzystwo powierzyło zarządzanie w odniesieniu do specjalistycznego funduszu inwestycyjnego lub funduszu inwestycyjnego zamkniętego, w przypadku naruszeń przepisów ustawy lub wykonywania obowiązków wynikających z zawartej umowy niezgodnie z przepisami prawa, z umową lub ze statutem funduszu inwestycyjnego;
- 8) umożliwia korzystanie z doręczeń elektronicznych w odniesieniu do czynności kontrolnych i innych czynności nadzorczych Komisji Nadzoru Finansowego, niemających formy decyzji administracyjnej;
- 9) wprowadza do prawa rynku finansowego instytucję czynnego żalu – poprzez wprowadzenie w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym przepisów zawartych w dodawanym rozdziale 2b „Układ w sprawie warunków nadzwyczajnego złagodzenia sankcji”;
- 10) wprowadza instytucję tzw. jednolitej licencji bankowej (bank nie będzie musiał uzyskać dodatkowego zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej);
- 11) umożliwia bankom państwowym prowadzenie działalności maklerskiej.

1.2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie prospektu informacyjnego funduszu inwestycyjnego otwartego i specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz wyliczania wskaźnika zysku do ryzyka tych funduszy

Status: Wejdzie w życie 5 września 2023 r.

Źródło: <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2023/1659>

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 221 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1523, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o funduszach inwestycyjnych”.

W dniu 20 października 2022 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, zwany dalej „TSUE”, wydał wyrok w sprawie C-473/20 Invest Fund Management. W wyroku TSUE orzekł, że art. 72 dyrektywy 2009/65/WE należy interpretować w ten sposób, że informacje dotyczące spółki zarządzającej, przewidziane w tabeli A załącznika I do tej dyrektywy, które stanowią minimalne informacje, jakie prospekt emisyjny powinien zawierać na podstawie art. 69 ust. 2 owej dyrektywy, wchodzą w zakres pojęcia „zasadniczych elementów prospektu emisyjnego” w rozumieniu wspomnianego art. 72, a zatem powinny one być aktualne.

Rozporządzenie dodaje w § 22 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie prospektu informacyjnego funduszu inwestycyjnego otwartego i specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz wyliczania wskaźnika zysku do ryzyka tych funduszy nowy pkt 7, który określa zakres danych podlegających niezwłocznej aktualizacji, tak aby cały zakres danych wskazany w przepisie § 22 zmienianego rozporządzenia pokrywał się z zakresem wskazanym w tabeli A załącznika I do dyrektywy 2009/65/WE.

1.3. Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o ogólnoeuropejskim indywidualnym produkcie emerytalnym

Status: Podpisana przez Prezydenta 21 sierpnia 2023 r.

Źródło: <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/druk.xsp?nr=3186>

Zasadniczym celem ustawy jest zapewnienie stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego (OIPE), zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/1238”.

Rozporządzenie 2019/1238 dotyczy stworzenia nowego ogólnoeuropejskiego produktu zabezpieczenia emerytalnego w III filarze emerytalnym na szczeblu unijnym. Rozporządzenie 2019/1238 określa wymogi dotyczące zasad udzielania zezwoleń dla indywidualnych produktów emerytalnych, które są dystrybuowane w Unii Europejskiej pod oznaczeniem „OIPE”, a także określa wymogi dotyczące ich tworzenia, dystrybucji, przenoszenia oraz nadzoru nad nimi. OIPE będzie mógł być oferowany we wszystkich państwach UE przez dostawcę, który posiada zezwolenie na tworzenie OIPE i jego dystrybucję. Dostawcą mogą być instytucje finansowe wykonujące działalność bankową, ubezpieczeniową, maklerską, oraz instytucje zarządzające aktywami. W ramach OIPE będą funkcjonować krajowe subkonta otwarte w ramach każdego indywidualnego konta OIPE. Subkonta będą wykorzystywane do prowadzenia rejestru wpłaconych składek oraz wypłat zgromadzonych środków.

W zakresie zapewnienia stosowania rozporządzenia 2019/1238 ustawa określa:

- 1) zasady gromadzenia oszczędności na kontach OIPE;
- 2) warunki dokonywania wpłat na subkonta OIPE;
- 3) warunki dokonywania wypłat, wypłat transferowych oraz zwrotu zgromadzonych w ramach OIPE środków.

Ustawa nowelizuje również inne ustawy. Zmiany w tych ustawach mają zasadniczo charakter wynikowy i dostosowawczy. Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem wskazanych regulacji wchodzących w życie w innym terminie.

1.4. Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o Centralnej Informacji Emerytalnej

Status: Podpisana przez Prezydenta 30 sierpnia 2023 r.

Źródło: <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/druk.xsp?nr=3145>

Celem ustawy jest utworzenie Centralnej Informacji Emerytalnej, zwanej dalej „CIE” która została zdefiniowana jako zespół rozwiązań organizacyjno-technicznych umożliwiających zainteresowanemu dostęp do informacji emerytalnej i korzystanie z usług elektronicznych, na zasadach określonych w ustawie.

CIE będzie przedstawiać użytkownikowi zagregowane informacje o uczestnictwie w systemie emerytalnym opartym na trzech filarach:

- 1) filar publiczny – na który składają się przede wszystkim system powszechny prowadzony przez ZUS oraz KRUS;
- 2) prywatny filar pracowniczy, współtworzony lub tworzony przez pracodawców – na który składają się konta w Pracowniczych Planach Kapitałowych (PPK) oraz w Pracowniczych Programach Emerytalnych (PPE);
- 3) prywatny filar indywidualny – na który składają się Indywidualne Konta Emerytalne (IKE), Indywidualne Konta Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE) oraz Otwarte Fundusze Emerytalne (OFE).

W ustawie określono zasady funkcjonowania CIE, zasady dostępu do informacji emerytalnej oraz warunki korzystania z usług elektronicznych świadczonych za pomocą CIE.

Najważniejszą usługą elektroniczną świadczoną w ramach CIE będzie zapewnienie dostępu do informacji emerytalnej, w tym do informacji o posiadanych produktach emerytalnych, aktualnym stanie zgromadzonych środków emerytalnych oraz ich szacowanym wpływie na wysokość przyszłych świadczeń emerytalnych, czyli emerytur z systemów publicznych (ZUS, w tym OFE i KRUS), i świadczenia wypłacanego przez instytucje finansowe i inne podmioty prywatne (IKE, IKZE, PPE, PPK). Za pomocą systemu CIE będzie możliwa aktualizacja danych osobowych poprzez dokonanie elektronicznej dyspozycji danych, które zostaną przekazane do wszystkich instytucji, w których konta ma zainteresowany. Ustawa nie wprowadza zmian w zasadach gromadzenia oszczędności emerytalnych, a reguluje jedynie dostęp do informacji o nich za pomocą strony internetowej i aplikacji na telefony komórkowe (aplikacji mobilnej). Warunkiem dostępu do usług świadczonych w ramach CIE będzie założenie profilu CIE. Założenie profilu i korzystanie z usług będzie nieodpłatne i dobrowolne.

Podmiotem odpowiedzialnym za zapewnienie funkcjonowania CIE, w tym budowę, utrzymanie i rozwój systemu CIE będzie Polski Fundusz Rozwoju Portal (dalej „PFR Portal”). Będzie on także odpowiadał za prowadzenie działań o charakterze informacyjnym, edukacyjnym oraz promocyjnym. PFR Portal został obowiązany do umożliwienia ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji integracji systemu mObywatel z systemem CIE, w zakresie niezbędnym do zapewnienia zainteresowanemu korzystania z usług elektronicznych świadczonych za pomocą systemu CIE w aplikacji mObywatel. Zadaniem PFR Portal będzie również umożliwienie ZUS i KRUS oraz podmiotom obowiązanym (tj. instytucjom wykonującym działalność w drugim i trzecim filarze, tzn. instytucje finansowe prowadzące IKE lub IKZE, zarządzający PPE oraz powszechne towarzystwa emerytalne zarządzające OFE) przekazywania w drodze teletransmisji danych do

systemu CIE oraz pobierania niezbędnych danych z ewidencji PPK. Jednocześnie PFR Portal będzie występował do podmiotów obowiązanych o przekazanie informacji emerytalnych tylko osób, które zalogowały się do profilu CIE.

Nadzór nad funkcjonowaniem CIE i przestrzeganiem przepisów ustawy będzie sprawował minister właściwy do spraw informatyzacji. Przede wszystkim nadzorem będzie objęty PFR Portal, przedsiębiorcy działający na jego zlecenie, podmioty obowiązane, podmioty wykonujące działalność w zakresie PPK oraz podmioty przekazujące informacje emerytalne do systemu CIE na ich zlecenie. Minister właściwy do spraw informatyzacji w ramach uprawnień nadzorczych będzie wyposażony w typowe środki i uprawnienia. Przede wszystkim będzie uprawniony do przeprowadzania kontroli podmiotów nadzorowanych. Ponadto minister będzie uprawniony do wzywania do usunięcia naruszenia prawa i nakładania kar pieniężnych. Minister właściwy do spraw informatyzacji będzie mógł także żądać wyjaśnień, informacji, danych dotyczących funkcjonowania systemu CIE.

Ustawa wejdzie w życie zasadniczo po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem niektórych przepisów, które wejdą w życie po upływie 6 lub 12 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy.

2. Projekty ustaw/rozporządzeń.

2.1. Projekt rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 2023 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 r.

Status: Uzgodnienia – 18 sierpnia 2023 r.

Źródło: <https://legislacja.gov.pl/projekt/12375803>

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207). Projekt przewiduje następujące kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę:

- 1) od dnia 1 stycznia 2024 r. – 4242 zł
- 2) od dnia 1 lipca 2024 r. – 4300 zł.

Przy wskazanych wysokościach minimalnego wynagrodzenia za pracę, kwoty minimalnej stawki godzinowej w 2024 r., obliczone według reguł określonych w ustawie, powinny wynosić od 1 stycznia 2024 r. – 27,70 zł, a od 1 lipca 2024 r. – 28,10 zł.

Planowane wejście w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

2.2. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 sierpnia 2023 r. w sprawie wymogów technicznych dla elektronicznej wymiany danych z Systemu Informacji Finansowej

Status: Uzgodnienia – 25 sierpnia 2023 r.

Źródło: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12376056/>

Projekt rozporządzenia ma na celu wykonanie delegacji ustawowej, o której mowa w art. 28 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o Systemie Informacji Finansowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 180).

Przepisy ustanawiające scentralizowane automatyczne mechanizmy, które umożliwiają terminową identyfikację dowolnej osoby fizycznej lub prawnej posiadającej lub kontrolującej rachunki płatnicze oraz rachunki bankowe identyfikowane za pomocą IBAN, a także przepisy regulujące funkcjonowanie takiego mechanizmu, zostały przewidziane w ustawie z dnia 1 grudnia 2022 r. o Systemie Informacji Finansowej.

Celem projektowanego aktu jest określenie minimalnych wymogów technicznych, których spełnienie będzie niezbędne do prowadzenia elektronicznej wymiany danych pomiędzy organem właściwym w sprawie Systemu Informacji Finansowej a podmiotami uprawnionymi, w tym w szczególności określenie sposobu udostępniania informacji o rachunku podmiotom uprawnionym, format danych przekazywanych podmiotom uprawnionym, format unikalnego identyfikatora dostępu.

Planowane wejście w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

3.1. Działalność nadzorcza Komisji Nadzoru Finansowego:

3.1.1. Informacja o stanie rynku emerytalnego w Polsce na koniec 2022 roku

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępny jest Raport o stanie rynku emerytalnego w Polsce na koniec 2022 r. Raport prezentuje informacje o produktach emerytalnych dostępnych w Polsce w ramach II i III filaru systemu emerytalnego na koniec 2022 r., tj. otwartych funduszach emerytalnych (OFE), pracowniczych programach emerytalnych (PPE), indywidualnych kontach emerytalnych (IKE), indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) oraz pracowniczych planach kapitałowych (PPK).

Źródło: https://www.knf.gov.pl/?articleId=83314&p_id=18

3.1.2. Informacje o rynku PPE w 2022 roku

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępna jest Informacja o rynku PPE według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.

Źródło: https://www.knf.gov.pl/?articleId=83365&p_id=18

3.1.3. Dane miesięczne OFE - lipiec 2023 roku

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępne są dane miesięczne OFE za lipiec 2023 roku.

Źródło: https://www.knf.gov.pl/?articleId=83466&p_id=18

3.1.4. Dane kwartalne TFI - II kwartał 2023 roku

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępne są dane towarzystw funduszy inwestycyjnych wg stanu na dzień 30 czerwca 2023 roku.

Źródło: https://www.knf.gov.pl/?articleId=83522&p_id=18

3.1.5. Biuletyn Kwartalny. Rynek OFE 2/2023

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępne są dane kwartalne dotyczące rynku OFE. Dane finansowe obejmują: informacje o portfelach inwestycyjnych funduszy, wartości jednostek rozrachunkowych oraz stopy zwrotu, a także bilanse, rachunki zysków i strat otwartych funduszy i powszechnych towarzystw emerytalnych. Informacje o członkostwie w otwartych funduszach uwzględniają dane o liczbie członków, zmianach członkostwa, które miały miejsce w danym kwartale oraz o poziomie składek na ubezpieczenie emerytalne, które wpłynęły do funduszy.

Źródło: https://www.knf.gov.pl/?articleId=83566&p_id=18

3.1.6. Informacje o rynku IKE według stanu na 30 czerwca 2023 roku

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępne są informacje o rynku IKE wg stanu na dzień 30 czerwca 2023 roku.

Źródło: https://www.knf.gov.pl/?articleId=83572&p_id=18

3.2. PFR Portal PPK: Biuletyn miesięczny Pracowniczych Planów Kapitałowych

W serwisie internetowym PFR Portal PPK dostępny jest Biuletyn Pracowniczych Planów Kapitałowych za sierpień 2023 r.

Źródło: <https://www.mojepk.pl/pliki/repozytorium-plikow/materialy-do-pobrania/pdf/Biuletyn-PPK-8-2023.pdf>

Kontakt

Jeżeli nie chcą Państwo otrzymywać tego typu korespondencji w przyszłości, prosimy o przekazanie takiej informacji na adres dsm@finat.pl

---